

**Obrazac za dostavu prijedloga i primjedbi na PRETHODNO savjetovanje o izmjenama
Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava**

OBRAZAC SUDJELOVANJA U PRETHODNOM SAVJETOVANJU SA ZAJNTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naziv prijedloga propisa ili akta	<i>Mrežna pravila plinskog distribucijskog sustava</i>
Naziv tijela nadležnog za izradu prijedloga	<i>Hrvatska energetska regulatorna agencija</i>
Naziv, odnosno ime i prezime predstavnika zainteresirane javnosti	Prvo Plinarsko Društvo – distribucija plina d.o.o.
Adresa predstavnika zainteresirane javnosti	K.A.Stepinca 27 32000 Vukovar
Ime i prezime osobe (ili osoba) koja je sastavljala primjedbe ili osobe ovlaštene za predstavljanje predstavnika zainteresirane javnosti	Viktor Vajt - Stručni suradnik u distribuciji, Ivan Šalek – Voditelj prodaje na distribuciji
Interes, odnosno kategorija i brojnost korisnika koje predstavljate	Operator plinskog distribucijskog sustava 10600 korisnika
Suglasnost za objavljivanje ovih primjedbi i prijedloga s nazivom predstavnika zainteresirane javnosti ili anonimno (upisati „+“ ispred izabrane opcije)	x
	<i>Objava s nazivom predstavnika zainteresirane javnosti</i>
	<i>Anonimna objava</i>
Datum izrade:	23.04.2018.

(potpis ovlaštene osobe)

Napomene:

1. U nastavku ovog obrasca upisuju se načelne primjedbe na prijedlog potencijalnih izmjena propisa ili akta te primjedbe i prijedlozi za pojedine točke poglavlja. Tablice se mogu slobodno proširivati.
2. Ukoliko se obrazac primjedbi šalje poštom ili faksom (01/6115-344), obrazac je potrebno potpisati.
Obrasci se šalju na adresu
Hrvatska energetska regulatorna agencija
„za prethodno savjetovanje“
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb

Načelne primjedbe

PRIMJEDBE NA MREŽNA PRAVILA DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA

1. Investiciju priključka vratiti distributeru zbog dolje navedenih razloga:

- Investitor koji gradi priključak mora ishoditi sve suglasnosti na prolaz i pravo građenja/služnosti preko čestica koje nisu njegove, uključujući i one koje su u vlasništvu JLS (grad, općine...). Za plinski priključak se to odnosi na svaki iskorak izvan čestice u vlasništvu investitora, a za što ODS kao koncesionar ne mora ishoditi suglasnosti i sl.
- Kada je investitor priključka država ili lokalna uprava isti često puta ne znaju svoju obvezu da moraju ishoditi sve suglasnosti i prava građenja/služnosti.
- Problem nastaje i u slučajevima kada se izgradnja sufinancira iz raznih EU fondova koji ne prihvaćaju projektiranje i izgradnju izvan čestica za koje su odobrena sredstva jer se izgradnja priključka proteže i izvan čestice za koju je ishoda građevinska dozvola.
- U slučaju da je krajnji kupac ujedno i investitor priključka isti će sukladno Zakonu o gradnji imenovati nadzornog inženjera koji će pratiti cijeli tijek izgradnje. Istovremeno u skladu sa trenutnim MP nadzor obavlja i ODS. Nije ispravno da ODS u tom slučaju nadzire izgradnju jer je nadzor od strane investitor ovlašten i od strane Komore te samim time ima puno veću važnost od nadzora ODS-a (nadzor ODS-a često puta nema niti položen stručni ispit od strane tijela graditeljstva a pogotovo ovlaštenje odgovarajuće Komore). Ujedno je nemoguće na jednom gradilištu imati dva nadzora za istu vrstu radova.
- Prema Mrežnim pravilima (MP) proizlazi da nije u svim slučajevima vlasnik objekta ujedno i investitor priključka a što je opisano u slučaju višestrukog priključka u čl.38 st.(4)). Mišljenja smo da mora biti jednoznačno definiran „investitor“ priključka i da ne postoje iznimke
- Gospodarsko upravljanje nije precizno definirano, a temeljno je za funkcioniranje priključka kada je investitor netko drugi osim ODS-a, pa je ovo potrebno detaljno opisati (npr. u slučaju kada je krajnji kupac ujedno i vlasnik priključka nije jasno kako je moguće isti staviti izvan funkcije isključenjem s javne površine ako je to njegovo vlasništvo – smatramo da to pravno nije moguće ili da može predstavljati problem).

2. PRIJEDLOG: Priključak podijeliti na dvije kategorije: jednostavni i složeni, slično kao u za elektroenergetsku mrežu, iz toga slijede sve aktivnosti, obaveze i rokovi.

Jednostavni – priključak na distribucijsku mrežu koji je jednostavna građevina sukladno propisima o prostornom uređenju i gradnji za koje nije potrebno stvaranje tehničkih uvjeta na postojećoj mreži.

Složeni - svaki priključak na distribucijsku mrežu za koji je potrebno stvaranje tehničkih uvjeta u postojećoj mreži ili priključak koji je jednostavna građevina sukladno propisima o prostornom uređenju i gradnji za koji je nužno riješiti imovinsko-pravne odnose s trećim stranama.

3. Fiksna mjesečna naknada (Ts2) u trajanju do 3 godine- definirati mogućnost da ODS fakturira **krajnjem kupcu** fiksnu mjesečnu naknadu u slučajevima kada ODS ne može izvršiti demontažu mjerne opreme a Opskrbljivač je s kupcem raskinuo Ugovor o opskrbi. Omogućiti da ODS može istu fakturirati u periodu do 3 godine (kao i na elektroenergetskoj distribuciji).

4. Fiksna mjesečna naknada (Ts2) u slučaju promjene Opskrbljivača – svi slučajevi u kojima se promjena ne obavlja isključivo zadnji dan u mjesecu ODS-u stvara problem jer nije propisana točna raspodjela fiksne naknade na starog i novog Opskrbljivača (mišljenja samo da prema trenutnoj definiciji Ts2 a ako se promjena obavlja npr: 27-og u mjesecu trošak fiksne mjesečne naknade proporcionalno trebaju dijeliti novi i stari Opskrbljivač).

PRIJEDLOG: Ograničiti da se svaka uspješno provedena promjena opskrbljivača aktivira 01. u narednom mjesecu. Time se izbjegava dodatno očitavanje koje je između dva redovna očitavanja, greške kada KK očitava plinomjer (ili korektor) kod promjene OPS i drugi problemi kao nominacije i sl.

5. Hitna intervencija – omogućiti ODS-u mogućnost fakturiranja usluge izlaska u slučajevima lažne dojave (npr kada se izlaskom na teren utvrdi da nije bilo potrebe za hitnom intervencijom jer se radi o kvaru na instalaciji korisnika a ne na distribucijskom sustavu) jer navedeno uopće ne spada u „Hitne intervencije“ pa je stoga još dodatno potrebno definicijom pojasniti ovaj pojam.
6. Čuvanje mjerne opreme – preciznije definirati ovaj pojam jer trenutno nije jasno u kojim se slučajevima usluga može naplatiti, te prilikom ponovne montaže mjerne opreme odrediti da li se mora vratiti oprema s istim serijskim brojem ili samo istog tipa mjerila. Problem bi bio riješen, ako bi investitor priključka (i opreme) bio ODS.
7. Nadopuniti ili izmijeniti u Čl.4 sljedeće Definicije i pojmove:
 - *Zaštićeni kupac* - (bez obzira što je to definirala Uredba, još uvijek nije precizno jasno tko je to. Zaštićenog kupca se određuje ovisno o OMM-u odnosno namjeni i načinu potrošnje, ali i koje je veličine poduzeća KK (poslovni korisnici) o čemu podatke ima samo OPS. Iz ovoga proizlazi da ODS nikako ne može znati i odrediti tko je „Zaštićeni kupac“ bez informacije i podataka Opskrbljivača jer trenutno taj podatak nema.
Npr. trgovina u kvartu, ako je KK lokalni trgovac isti je prema Uredbi ujedno i zaštićeni kupac, jer je malo ili srednje poduzeće, a ako je „veliko poduzeće“ onda nije zaštićen. ODS bi trebao dobiti od Opskrbljivača podatke o tome veličini poduzeća krajnjeg kupca kako bi ga sukladno Uredbi i razvrstali.
 - *Kategorija potrošača – kućanstvo / poslovnog korisnik*
Jednoznačno odrediti i opisati točan pojam „kategorija potrošača“ u smislu kućanstva i poslovnih korisnika jer se on provlači kroz mnogobrojne druge zakonske i podzakonske akte. Trenutno postoji razgraničenje na korisnike u obvezi javne usluge ili ne, a to nije identično sa vrstom potrošača kućanstva / poduzetništvo. Npr da li se kategorija kućanstva trenutno određuje ovisno o tome da li se radi o prostoru za stanovanje - imamo mnogo slučajeva da je vlasnik objekta Ministarstvo ili poduzeće a korisnik je privatna osoba. Stoga je potrebno definirati i opisati uvjete koje potrošač mora ispuniti kako bi mogao promijeniti kategoriju potrošnje.
8. Uvesti poglavlje ZAŠTITA OD POSTUPANJA KORISNIKA SUSTAVA jer poglavlje "Prava i obveze korisnika sustava" ne definiraju zaštitu od neizvršenja obveze korisnika sustava.
9. Tehnički aspekti i ovlaštenja
MP detaljno reguliraju pitanja tržišta plina i odnose između ES, dok sa tehnički aspekti marginalizirani. Tako da uopće ne pokušavaju dati prijedloge ili riješiti pitanja kao što su tehnički propisa (pravilnika) za: Izgradnju, upravljanje i održavanje priključaka; Izvođenje plinskih instalacija; Ispitivanje plinskih instalacija; kao i mrežnih pravilnika i sl.
Prijedlog: Zatražiti od HSUP-a i HKIS-a, kao stručni i relevantni dio struke, da se uključe u ovaj dio problematike i neka daju prijedloge viđenja i rješenja problema.
Time bi se HERA uključila u rješavanje i "razvoja, građenja i održavanja" kao što je navedeno u čl.91 ZOTP i čl. 4. MPDS

Primjedbe i prijedlozi na pojedine točke koje je predložila HERA

<p>3.1 Neovlaštena potrošnja</p>	<p>NAČELNA PRIMJEDBA: Neovlaštena potrošnja nije samo utjecaj na plinomjer, postoji i druga mjerna oprema kao i drugi načini neovlaštene Potrošnje kao izmjene na instalaciji, priključku i sl. koje također treba uzeti u obzir. Točka 1. Odgovornost za pravilno plombiranje treba prepustiti ODS-u. Dovaljan broj i tip plombi određuje ODS, a ovisi o vrsti (tipu) OMM-a. Osim plinomjera plombira se i druga mjerna oprema npr. Korektor i to na više mjesta. Točka 4. Ispitivanje plinomjera obavlja Zavod za mjeriteljstvo Točka 7. Trebalo bi definirati provjeru plinomjera pregled opreme može izvršiti samo ovlaštena i obučena osoba od ODS-a. Kako većinom svi ODS-ovi nemaju svoje očitavače nego koriste vanjsku uslugu ispravan period za obračun bi bio zadnji koji je obišla ovlaštena i obučena osoba (zaposlenik ODS-a) da pregleda OMM. Točkom 8. trebalo bi obraditi kad KK ne dozvoljava pristup OMM.</p>
<p>3.2 Neispravnost plinomjera i/ili druge mjerne opreme</p>	<p>U razradi pod točkom 3. gdje kaže da se koristi zadnje stanje zabilježeno na plinomjeru trebalo bi mijenjati „da ODS ima pravo procijeniti potrošnju kakvu je KK imao u istom vremenskom periodu prethodne godine“ ili „ da ODS ima pravo procijeniti prosjek potrošnje istog vremenskog perioda unazad dvije godine“</p>
<p>3.3 Obračun naknade za korištenje DS-a – fiksna mjesečna naknada (Ts2) i ispostavljanje računa za korištenje DS-a</p>	<p>PPD-DP predlaže prvi model koji bi bio doraden zbog dolje navedenih problema. Nije dovoljno uvesti mogućnost nego propisati 1. dan u narednom mjesecu. Pojašnjenje: za razliku od električne energije ili telekoma u plinu nije moguće jednoznačno odrediti utrošenu energiju (zbog izračuna NCV-a koji je 2x mjesečno, pa iz razloga što je obračun svakako netočan pomicanje promjene OPS ne nanosi nikakvu štetu niti novom niti starom OPS, a bitno pojednostavljuje postupak. Mišljenja smo isto da regulator mora odabrati samo jedan model po kojem bi se radilo i kako bi ODS-ovi mogli prilagoditi svoje poslovne softvere.</p>
<p>3.4 Ovlaštenja za izvođenje kućnih priključaka i unutarnjih plinskih instalacija – međusobna priznavanja ovlaštenja</p>	<p>Ovaj prijedlog podržavamo, ali prije toga treba izjednačiti Pravilnike o davanju ovlaštenja i što je još bitnije izjednačiti Pravilnike o izgradnji priključaka i plinskih instalacija jer je to nemoguće priznavati ovlaštenja za dva često potpuno različita načina izgradnje plinskih priključaka ili instalacije. Također to vrijedi i za ispitivanja instalacija. Pogledati pojašnjenje: NAČENE PRIMJEDBE pod Točkom 9. U poglavlju nije obrađeno što ako ODS ne prihvati zahtjev drugog ODS-a za oduzimanje ovlaštenja.</p>
<p>3.5 Očitavanje plinomjera - spuštanje praga za očitavanje OMM DM</p>	<p>Mišljenja smo da ovo spuštanje propisanog opremanja OMM sa DM sa TM9 na TM6 je dobro ali bi trebalo spustiti minimalno na TM5 u navedenom roku do 1.4.2019, a do kraja regulacijskog razdoblja 31.12.2021. da se propiše opremanje DM svih kupaca iz kategorije poduzetništvo. Sa ovim bi se uskladiti sa izmjenama Općim uvjetima točka 3.7 „Postupak sukladno zaprimljenim obavijestima o opskrbljivaču“ gdje se traži od ODS-a da očita sve kupce u jednom danu od TM5-TM12. Isto smo mišljenja da očitavanje i dostava podataka 3 puta dnevno za potrošače do TM9 je nepotrebno i znatno je kraći vijek trajanja baterija i samim time se povećavaju troškovi. Realno bi bilo jednom dnevno očitavati i dostavljati OPS isto kao što se predlaže u točki 3.10 ovog dokumenta da je ODS dužan jednom dnevno</p>

	dostaviti podatak HROTE-u. gdje bi se isti taj podatak dostavio i OPS.
3.6 Očitavanje plinomjera - obveza godišnjeg očitavanja	Mi smo mišljenja da je bolje trenutni način očitavanja 30.06. nego mijenjati na 31.05. iz razloga što je onda potrošnja minimalna i najtočnije se mogu utvrditi gubici na plinskoj mreži.
3.7 Očitavanje plinomjera - neuspjelo očitavanje i razmjena informacija	Razrada 1.a. Trebalo bi na koji način i koliko puta ODS je dužan obavještavati OPS Razrada 1.b. Ovo nije dobro jer je daljnja opskrba na račun ODS-a ili omogućiti da nakon što se očita stvarna potrošnja, bez obzira kada je to, uskladi stvarno stanje sa stanjem iz procjene (čak i nakon što se raskine ugovor o opskrbi). Naime odluka OPS da se nastavi opskrba, bez obzira što nije očitano može dovesti do troškova ODS-u jer nitko ne zna stvarnu potrošnju, pa u slučaju raskida ugovora o opskrbi se neće moći utvrditi stvarno stanje potrošnje, a koju je omogućila odluka OPS-a, koji ne snosi u tom slučaju štetu ODS-u.
3.8 Priključni kapacitet OMM	
3.9 OMM izložena većim promjenama temperature	
3.10 Raspodjela energije plina preuzeta na ulazu u DS	

Prijedlozi sudionika Prethodnog savjetovanja

(molimo za svaki prijedlog koristiti zasebnu tablicu čiji je predložak u nastavku)

Identifikacija problema	
Prijedlog rješenja	
Članak 13.	Gubici na mreži: St.1. Uskladiti datume o obvezi procjene godišnjih gubitaka plina sa plinskom godinom. St.11. Dopustiti ODS-u da gubitke na mreži može kupovati od bilo kojeg OPS ali pod uvjetima ne lošijim od onoga što nudi OPS u obvezi javne usluge.
Članak 18.	Planirani radovi na distribuciji: St.1. Nadopuniti da se objava na Web-u smatra pravovaljanom najavom radova krajnjem korisniku.
Članak 25.	Energetski uvjeti: St.5. Brisati "nadležno upravno tijelo" jer nadležno upravno tijelo graditeljstva više ne pribavlja niti posebne uvjete građenja, a pogotovo uvjete priključenja koje oni smatraju internom stvari ODS-a.
Članak 28.	Rok na odgovor na žalbu: St.2. Definirati u kojem roku je Agencija dužna donijeti odluku o žalbi.
Članak 30.	Energetska suglasnost: St.2. Definirati pojam "namjena potrošnje plina" i odrediti na koji način i kojim osnovama će se izvršiti razvrstavanje po namjeni potrošnje. Taj podatak je vrlo bitan za kasnija izvješća bilo Agenciji bilo drugim upravnim tijelima koji zahtijevaju izvješća, u kojima se Krajnji kupac i potrošnja razvrstava na vrlo veliki broj načina, što često dovodi do pogrešnih podataka. St.8. Rok važnosti ES uskladiti s Zakonom o gradnji i važnost građevinske dozvole (tri godine)
Članak 32.	Staviti priključak izvan funkcije:

	<p>St.4. ODS nema podatak da li je Ugovor o opskrbi sa Krajnjim kupcem važeći, a OPS nije dužan dati taj podatak. Stoga je potrebno definirati obvezu OPS-a da ODS-u dostavlja podatak o roku trajanja ugovora o opskrbi. Npr OPS može dati nalog za isključenje krajnjeg kupca zbog duga, a da ne raskida ugovor o opskrbi, što ODS ne zna.</p>
Članak 33.	<p>Rok na odgovor na žalbu: St.3. Definirati u kojem roku je Agencija dužna donijeti odluku o žalbi.</p>
Članak 37.	<p>Uskladiti sa općim primjedbama koje smo iznijeli</p>
Članak 40.	<p>Stavljanje priključka u funkciju St.1. Potrebno je preciznije definirati pojam "Stavljanje priključka u funkciju" u tehničkom smislu. Koja je razlika između "punjenja priključka plinom" i "stavljanja u funkciju"?</p> <p>St.2. Dodati " i nakon sklapanja ugovora o opskrbi plinom" jer ODS ne može pustiti u probni rad a da krajnji kupac nema sklopljen Ugovor o opskrbi.</p> <p>St.2. Puštanje u Pokusni rad je potrebno uskladiti sa Zakonom o gradnji.</p> <p>St.3. Brisati. Operativno se gotovo uvijek stavljanje u funkciju (punjenje plinom) priključka vrši odmah nakon završetka izgradnje i ispitivanje ispravnosti priključka, a ne kako je definirano Mrežnim pravilima. Npr pri izgradnji priključka isti uvijek završava sa ventilom koji se plombira pa nije logično niti jasno zašto se plin ne može pustiti i prije roka od 3 dana od obavijesti krajnjeg kupca.</p>
Članak 53.	<p>Rokovi izgradnje priključka: St.4. Rok izgradnje priključka prilagoditi ovisno o vrsti priključka i veličini priključka koji se gradi. Stoga je potrebno definirati rok izgradnje jednostavnog priključka od npr 30 dana dok je za složeniji priključak ili priključak koji zahtjeva opremu koja se dugo čeka definirati rok od npr 180 dana. Obrazloženje: za neke priključke veličine G-100 ili veće isporuka regulacijske i mjerne oprema se čeka više od 90 dana, tako da ni u kojem slučaju nije moguće poštovati propisani rok od 30 dana. Situacija kada se ugovara priključenje po zimi nije moguće neke priključke izvesti dok temperatura okoline ne bude iznad 0 °C , što može trajati duže od propisanog roka.</p>
Članak 54.	<p>Ugovor o distribuciji plina: St. 5. 6. i 7. Popis podataka za OMM proširiti sa slijedećim podacima: - rok važenja ugovora (zbog čl.32) - veličina poduzeća (za poslovne korisnike), malo srednje, veliko (zbog određivanja zaštićenosti kupca) Korisnik sustava-OPS bi trebao ODS-u redovito dostavljati i svaku promjenu podataka na OMM.</p>
Članak 59.	<p>Obračunsko mjerno mjesto: St.7. Riječ "umjeravati" zamijeniti sa "ovjeru".</p> <p>St.11. Krajnji kupac je dužan o promjeni podataka obavijestiti svog OPS ili dodati " i OPS" jer s njime ima poslovni odnos i važeći ugovor.</p> <p>St.12. Izmijeniti ovaj stavak jer je po ovome ODS dužan u slučaju prvog priključenja krajnjeg kupca koji se priključuje npr u zadnjem kvartalu kalendarske godine dodijeliti tarifni model sukladno projektom planiranoj potrošnji plina. Problem nastaje iduće godine kada je ODS dužan dodijeliti krajnjem kupcu novi tarifni model ali sada prema ukupno ostvarenoj prošlogodišnjoj potrošnji plina (ovaj krajnji kupac će u cijeloj prošloj godini imati ukupnu potrošnju od svega par mjeseci) te će time krajnji kupac biti oštećen jer će ODS postupiti sukladno Mrežnim pravilima. Kod izdavanja ES na temelju planiranje potrošnje plina koju daje projektant događa se da OMM dobije jako veliki TM a kad krene realna potrošnja padne za veličinu od dva TM gdje je oštećen ODS – ako je moguće potrebno je i ovakve slučajeve definirati.</p>
Članak 67.	<p>Praćenje kvalitete plina: Prijedlog: brisati članak ili ga izmijeniti jer ODS-a ne može biti odgovoran za kvalitetu plina ako nema mogućnost za dnevnu kontrolu kvalitete preuzetog plina. Trenutno ODS zaprima podatke od Operatora transportnog sustava o kvaliteti plina za period od prethodnih 15 dana te u razdoblju između mjerenja ne može nikako pratiti niti spriječiti ulaz nekvalitetnog plina u sustav. Ujedno ODS ne može svakodnevno (u realnom vremenu) provjeriti podatak koji mu se dostavi. Ako se ODS-u nameće ovakva obveza potrebno mu je u Tarifi omogućiti investiciju u opremu za praćenje kvalitete</p>

plina u ulazima u distribucijski sustav ili ukinuti odgovornost i kaznene odredbe prema ODS-u zbog preuzimanja plina neodgovarajuće kvalitete.

St.3. Brisati, jer se ODS ne može očitovati o okolnostima za koje nije odgovoran.

St.8. ODS može organizirati i uzorkovanje i ispitivanje kvalitete plina, ali ne može u nikojem smislu snositi troškove, već ODS iste treba naplatiti od nekoga drugog sudionika. Čl.78 kaže: "ODS odgovoran je za štetu nastalu njegovom namjerom ili grubom nepažnjom" što u ovom slučaju sigurno nije.